

PESTI FŐTEMLPOM

SPIRITUÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

VII. évf. 44. szám

2020. december

Tartalom

- Csodálkozás, önátadás, öröm
- Öltöztessd ünneplőbe szívedet
- Szentek a szeretetről
- A jászol küszöbén
- Lelkipásztori terv
- Mire várjunk?
- Karácsonyi áldozat
- Várjuk lelkünk vendégét
- Ünnepi miserend

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Csodálkozás – önátadás – öröm

Mit jelent az idei, 2020-as esztendőben az ádvént – karácsonyi ünneplés számunkra, keresztényeknek? Ma mindenki azzal kezdi a gondolatsort, hogy a koronavírushelyzet, a korlátozások, a veszélyhelyzet, a soha nem tapasztalt körülmények hogyan hatnak. Ám egyet kell értenünk a magától értetődőség érzésével azzal a nyilatkozóval, aki azt mondta, hogy minket ez nem befolyásol, hiszen mi Krisztus születését ünnepeljük, az pedig megtörtént. Így a körülmények változhatnak, de a lényeg ugyanaz. Csodálatos válasz, amely az egész keresztény hitre és vallásos életünkre igaz. Változnak az idők, változunk mi magunk is, de a lényeg isteni eredetű, tehát egy és oszthatatlan, objektív valóság, s nem függ tőlünk.

Mik azok a belső történések, amelyek a hozzáállást helyes irányban tartják? A fent jelzett három kifejezés összefoglalja a lelkületet.

Ha nem maradtok olyanok, mint a gyermekek, nem mentek be a Mennyek Országába – mondja Jézus Urunk. A gyermeki csodálkozást őrizzük magunkban. Ahogyan a gyermek csodálkozik rá a tágra nyílt ajtó mögött felragyogó karácsonyfa elvárásoló látványára. A készüllet idején vágyakat ápol magában, melyek most ajándékként beteljesednek. Hiába

próbál meg mindent megtenni a cinikus, önimádó istentelenség, hogy kétségbe vonja, sőt, tagadja a csodát, az létezik, s aki azt elveti, az téved, hiszen ezt nem kell igazolni. A lenyűgöző csoda abban áll, hogy Isten Fia magatehetetlen, kiszolgáltatott csecsemő alakját öltötte magára. Imádatl, csodálkozó megrendültséggel borulunk le jászola előtt.

Csodáljuk Isten fönséges, önátadó szeretetét, amely cselekvővé vált, amikor elkötelezte magát az embernek. Nem késlekedett Fiát ajándékozni nekünk, példát adva: a másokért való élet az értelmes, kibontakozó élet útja. Isten mindent „bevetett”, hogy megnyerje magának a teremtményét. A jóléti társadalom embere erre már képtelen. Enerválttá lett, kedvetlen, kifáradt, mert belefáradt abba a küzdelembe, hogy hárítsa, elkerülje az áldozat követelményét. Nem hajlandó arra, hogy egész önmagát latba vesse mások boldogságának a szolgálatába. Ebbe a tiltakozásba jobban ki lehet merülni, mint abba a fáradságba, melyet a többért, a magasabb rendűért vállal valaki. A kudarcért pedig gyűlöli önmagát, az Istent, a keresztény közösséget és üzenetét, az egyházat. Élettagadóvá lett, életellenessé.

Az odaadott életből pedig öröm, boldogság fakad. Ezért a Karácsony semmivel össze nem hasonlítható bensőségességet

áraszt, mely azoknak a szíve vágyára is válaszol, akik mégis nemet mondanak, mint a gazdag ifjú. Ez a fiatalember meghívást kapott arra, hogy osztozzék Isten örömeiben, hogy hasonlónak váljék Krisztushoz. Ám ő inkább a levertséget választotta, inkább a materiális javak biztonságát, amely hamar szertefoszlik. Azokat az értékeket (mert azok) a rozsdá emészti-, a moly rágja meg. Mi válasszuk „az Istenben való gazdagodás” útját, az öröm útját!

Javaslom, hogy maradjunk szabadok. Ne váljunk a külső körülmények és az azok okozta félelmek rabjaivá. A szabad ember képes engedni a vonásnak, hogy a magasabb rendű, fölötte álló, rajta túlmutató személyek, történések, események magával ragadják, kiemeljék a saját kétségeinek, korlátjainak nehézségeiből. Tud rácsodálkozni mind arra, ami gazdagítani tudja, leginkább Istenre és az ő misztériumaira. Ennek nyomán képessé válik arra is, hogy átadja magát neki. Rátalálva, vele meggazdagodva pedig befogadja az örömet, a szeretet boldogságát.

Ilyen Karácsonyt kívánok mindannyiunknak!

Zoltán atya

Öltöztess ünneplőbe szívedet

Évekkel ezelőtt nemzetközi konferenciát tartottak a Vatikánban a depresszióról. Megállapították, hogy a halálozások egyik fő oka ez a betegség, és hogy korunk kultúrája nélkülözi az igazi lelki és szellemi értékeket. Egyedül a jólétet, az élvezetet, a pénzt hajszolja, s közben szorongó, rettegő emberré válik. Mindent meg tud szerezni, de a halál gondolatával nem tud mit kezdeni, nem tudja értelmezni, nincs reménye, jövőképe, és ezért fél.

A konferencián felszólalt XVI. Benedek pápa, aki szerint mindez „összefüggésbe hozható a házastársi, családi válságokkal, a média által közvetített üzenetekkel, amelyek a fogyasztói szellemet, a vágyak azonnali kielégítését, az egyre növekvő anyagi jólét hajszolását sugallják.” A pápa a kiutat is megjelölte: „A csálódott és kiábrándult mai ember szomjasan keresi azt a valakit, aki képes megvilágítani életünket, aki értelmet ad az életnek.

Mi keresztények ébresszük fel bennük az életkedvet. Nyújtsunk feléjük segítő kezet, Jézus kezét, hogy megérezzék Isten gyengéd szeretetét...”

Az advent és karácsony legfontosabb üzenete ez. Küldetésünk van mindannyiunknak: keresztény szülőknek, egyházi és állami felelősöknek. A karácsonyt és az ünnepeket vissza kell állítani méltóságukba.

A világnak Jézus kell – és Ő itt is van közöttünk, csak nem vesszük észre, mert sem magunkban, sem családjunkban nincs fóruma. Antoine Saint-Exupéry Kis hercegének rókája kérte a kis herceget:

„ – Mindig mondd meg előre, mikor jössz, és én ünneplőbe öltöztetem a szívemet. Tudod szükség van bizonyos szertartásokra is.

– Mi az, hogy szertartás? – kérdezte a kis herceg.

– Az is olyasvalami, amit alaposan elfelejtettek – mondta a róka. – Attól lesz egyik nap más, mint a másik.”

A vallási ünnepek célja, hogy megmutassa az embereknek az igazi értékvilágot: magát az Istent, a közénk eljött Jézust, hogy Őt szemlélve tisztuljanak, nemesedjenek és önmagukra találjanak.

Eszmélődjünk! Vannak, akik talán csak szentestén öltöztetik szívüket ünnepi díszbe, és vannak, akik még akkor sem. Ők nem érnek rá erre. Rohannak, vásárolnak. Szinte betegesen függők ettől az életviteltől. Rohannak mosoly és Jézus-élmény nélkül. De hová? Mécs László *Rohanás a tavaszban* című megrendítő versében az élet utasa szeretne megállni egy kicsit, és felkiált: „*Könyörülj! Autóm vezetője megállj! Jaj, de nem lehet, mert sietni, sietni muszáj...*”

Milyen lesz a te karácsonyod? Tudsz-e majd örülni, szemlélni a szeretett Fiút ott, a jászolban? Jó volna, ha a takarítás kényszere lelked kitakarítására is átkergetne. Vess végre véget a kiüresedési folyamatnak! Öltöztess szívedet ünnepi díszbe! Így száll majd igazi boldogság otthonodba a legszentebb éjszakán, igazi fény a sötét magyar éjbe.

Kerényi Lajos SchP

Szentek a szeretetről

Teljesen beláttam és megértettem, mondja Lisieux-i Kis Szent Teréz, hogy a szeretet magában foglal minden hivatást, hogy a szeretet minden és hogy a szeretet összekapcsol minden kort és helyet, egyszóval: hogy a szeretet örök. Ekkor - megittasult lelkem nagy örömeiben - felkiáltottam: Ó, Jézusom, Szerelmem, végre megtaláltam hivatásomat: az én hivatásom: a szeretet. És ugyanígy megtaláltam a helyemet is az Egyházban, és ezt a helyet te adtad nekem, Istenem. Az Egyháznak - az én anyámnak - a szívében én a szeretet leszek. Így minden leszek, és így megvalósul a lelkem vágya.

Mi a te helyed az Egyházban?

A szeretet mindig leleményes, mindig tud mit dicsérni. (Bosco Szent János)

Szoktad-e férjedet, gyermekeidet, a rádbízottakat dicsérni?

Szeress, bármerre is mész. Soha ne engedd, hogy valaki ne legyen boldogabb a veled való találkozás után, mint előtte. (Teréz Anya)

Tudsz legalább egy mosolyt adni annak is, aki számodra kevésbé szerethető?

Tanuljátok a szeretetet – azt a nehéz szeretetet, amelyik nem fut el a szenvedés elől. (II. János Pál pápa)

Te hogy vagy a szenvedéssel? Elfutsz előle? Vagy lehetőséget látsz benne, hogy jobban odakösd magad ahhoz, aki szeretete legnagyobb jeleként meghalt értünk a kereszten?

A szeretet gyakorlása vezet el a legfőbb boldogsághoz (Szent István király) *Te hogyan akarod elérni boldogságodat? Minél több szeretetet adsz, annál többet kapsz. A szeretet mindent elfelejt, mindent megbocsát, és fenntartás nélkül ad mindent.*” (Pio atya)
Szeretetből meg tudsz-e bocsájtani férjednek, családnak, barátaidnak akkor is, ha ők nagy dologban vétkeztek ellened?

Az ember értékét nem az adja meg, hogy mennyit tud, hanem az, hogy mennyire van benne szeretet. (Szent Ágoston)
Hogy látod, te milyen értékes vagy? Mekkora benned a szeretet?

Aki szeretetben él, nem büszke, nem akar másokon uralkodni, nem halljátok soha, hogy hibáztatna vagy gúnyolna másokat. Nem kutat másokat szándékai felől, nem hiszi azt, hogy ő jobban cselekszik, mint mások és soha nem tartja többre magát embertársainál. Aki szeret, az amennyire csak lehet, elkerüli, hogy fájdalmat okozzon. (Vianney Szent János)

Milyen gyakran hibáztatod férjedet, gyermekeidet amiatt, mert valamit nem a te elvárásaid szerint csináltak? Figyelsz-e arra, hogy másoknak ne okozzál fájdalmat?

Senki sem tud igazán örülni, ha nincs benne szeretet. (Aquinoi Szent Tamás)
Te mennyire tudsz örülni? Annyira, hogy téged látván mások is jó kedvre tudnak derülni?

Ne fogadj el semmit igazságnak, ami szeretet nélkül van! És ne fogadj el semmit szeretetnek, ami igazság nélkül van! (Edith Stein)
Mit fogadsz el igazságnak? Hogyan keresed az Igazságot?

Szeretem a hivatásom, a beteg megtanít Istent egyre jobban szeretni, s Istent szeretem a betegben, s a beteg többet segít nekem, mint én neki. (...) Oly sok szívszeretetet adhatok, hisz a szegény betegek oly sok szeretetre vágnak. Adja Isten, hogy az ő dicsőségére sokaknak segíthessek. Megvigasztalhasam őket, s szívüket hozzád vezethessem. (Batthyány Strattmann László)
Te mennyire szereted a betegeket? Ápolod-e, látogatod-e őket? Segítesz-e nekik?

Azt gondolom, hogy a mai világ fejtetőre van állítva, és sok a szenvedés azért, mert oly kevés a szeretet az otthonokban és a családi életben. Nincs időnk gyermekeinkre, nincs időnk egymásra, nincs időnk élni egymás jelenlétében. (Teréz Anya)
Te mennyi időt szánsz férjedre, feleségedre, gyermekeidre, családnak, barátaidra? adsz-e nekik az időből? Töltesz-e velük minőségi időt?

Ha te nem segítesz, csak rosszat tudok tenni. Ha nem segítesz, még szeretni sem tudlak. Magamban semmit sem bízom, Jézusom. (Néri Szent Fülöp)
Mennyire bízol Istenben? Képes-e ő arra, hogy megtanítson szeretni? Támaszkodsz rá gondjaidban vagy magadban bízol?

A szeretet nagyon jó, csak néha nagyon nehéz szeretni. Most is. Az ember válogatós. Édes Jézusom, segíts! Tied legyen minden. Add, hogy egészen, feltétel nélkül tudjak szeretni. Hogy senki se legyen "idegen" nekem." (Salkaházi Sára)
Tudsz feltétel nélkül szeretni? Mennyire vagy válogatós? Van olyan a családnak, akit jobban szeretsz, s valakit kevésbé?

Összeállította: Rochlitz Kinga

A jászol küszöbén

„Azért van mennyország, mert Jézus megszületett” – az akkor hat- és fél éves Bernát kisfiam mondta ezt egyszer az esti ima előtt. Úgy látszik, hogy szívünkbe vannak írva a hitigazságok és a gyermeki-, az istengyermeki állapotunk megadja a tisztánlátást.

Bátorítson minket ez a gondolat, a gyermeki hitérzék, a tiszta lelkiismeret ezekben a járvánnyal terhelt napokban, amikor szeretetszolgálatunk különös hangsúlyt kap!

Figyeljünk egymásra, legyünk kedvesek egymással és azokkal különösen, akiknek szolgálunk! A betlehemi jászolhoz közeledünk, mint a pásztorok, mint a napkeleti bölcsek, hogy hálánkat és szeretetünket kifejezzük. A hit aranya legyen a teljes önátadásunk, a teljes bizalmunk a Gondviselő Istenben, a remény tömjénje legyen a hódolatunk, tiszteletünk kifejezése, amivel odakötjük magunkat az örök üdvösségbe vetett bizalommal az Atyához, a szeretet mirhája pedig az alázatos szolgálat, mely által a szegényekben, a hozzánk fordulóknak magát, az Úr Jézust szolgáljuk! Erről sose feledkezzünk meg: ha ezzel a szeretettel, tisztelettel és alázattal végezzük munkánkat, akkor tiszta lélekkel pihenhetünk meg a karácsonyfa tövében!

Ha mégis úgy alakul, hogy vétünk a szeretet ellen, akkor azonnal korrigáljunk, mert számíthatunk az Úr és egymás bocsánatára. A krisztusi ember nem feltétlenül jobb, mint mások, de tud újrakezdeni, visszatérni, folyamatosan megtérni. Vegyük igénybe az egyház kincseit a kiengesztelődés szentségében, hogy tiszta szívvel tudjunk ünnepelni. Ez a lehetőség végtelen többletet jelent a hit- és reményvesztett világban és végső soron a tiszta szív a boldogság kulcsa.

Akik megélik ezt, azok valóban jelek, aminek lehet ellene mondani, valóban betlehemi csillagok, akiket lehet követni a jászolhoz. Jelek vagyunk Isten gyermekeként, ami hatalom, ahogy János apostol írja. A hatalom pedig nem a világ szerinti hatalmat jelenti, hanem a Szeretet hatalmát, a Szeretet győzelmét, ami a szeretetből fakadó áldozathozatal és hűség mindhaláláig. Ezzel kapcsolódunk Krisztushoz és az Ő áldozatához. Így vagyunk és leszünk részese a Vele való teljes közösségnek, és ahogy az Atya igazolta Jézust a feltámadásban, úgy minket is igazolni fog, sőt, máris igazol, mert az Igazság és az Élet útján járunk.

Karácsony ünnepe, a Szeretet ünnepe. Istent ünnepeljük, Neki adunk hálát, hogy Ő Maga a Szeretet. Egyetlen feltétele van életünk boldog beteljesülésének: a befogadás, azaz, hogy be tudjuk-e hittel és viszonzszeretettel fogadni a Kisdéd Jézust a szívünkbe, hogy Ő lakjék benne, Ő kormányozza gondolatainkat, szavainkat és tetteinket. Átadjuk-e Neki magunkat úgy, ahogy Ő átadta magát a szenvedésnek értünk? Bízunk-e, hiszünk-e Őbenne olyannyira, hogy vállaljuk Őt, azaz a Szeretetet a végsőig hűségesen, minden nehézség, áldozat, fáradság, fájdalom közepette, mindhaláláig? Ez életünk nagy kérdése.

Hiszünk-e a Nagy Cserében? Isten emberré lett, hogy mi Istené (nem Istenné), Isten gyermekévé, Jézus barátjává váljunk, a Mennysorság társörökösei legyünk. Hiszünk-e, hogy a betlehemi jászol bölcsőjében a világ Teremtőjét, bűneink Megbocsájtóját, lelkünk Megváltóját ringatta Mária és József? Hiszünk-e, hogy az isteni Kisdéd a „hópehely ostya, csöpp búzakenyér”, az Eucharisztia?

A Karitás közösségében való szolgálat egy lehetőség a sok közül, hogy megtaláljuk az egyetlen helyes választ. Megtaláljuk az utat magához az Úthoz, az Igazsághoz, az Élethez.

Kimondhatatlan hálát érzek a szívemben, hogy Mindnyájatokkal együtt lehetek az Egyházban karitás tag, így együtt bontakoztathatjuk ki mindazokat az adottságainkat, amit Istentől kaptunk. Mi már azzal, hogy katolikus keresztények vagyunk, mindent megkaptunk, ami a boldogsághoz, az üdvösséghez szükséges. Amit e felett kaptunk, azért van, hogy másokat is Jézushoz szeressünk szolgálatunkkal, így kamatoztatva a talentumainkat. Tanúságtételünkön múlik sok-sok testvérünk és felebarátunk üdvössége, az egyéni döntésükön kívül. Azzal, hogy látható, érezhető módon szeretjük őket a tevékeny szeretet eszközeivel és az imádságainkkal, hogy hozzá segítjük őket és magunkat az egyetlen jó döntéshez.

Együtt adjunk hálát Istennek karácsony ünnepén mindezekért, mindenért, ami velünk történt és együtt kérjük, hogy megadva bűneink bocsánatát, ébresszen bennünk megújuló buzgóságot a következő évre!

Csorba Gábor
állandó diakónus, karitás
igazgató
Esztergom-Budapesti
Főegyházmegye
Szent Erzsébet Karitás Központ

A Belvárosi Nagybaldogasszony Főplébánia lelkipásztori programja 2020 – 2021.

I. Az Eucharisztikus Világkongresszusra való méltó készüllet programja:

1. A Kongresszus Missziós Keresztjének jelenléte 2020. október 23. – 25.
 - huszonnégy órás szentségimádás

- háromnapos imádságos program

2. Missziós kilenced 2020. decemberétől 2021. augusztusáig

- a havonként három napból álló program: „misszió”, a lelki megújulás ideje, melyet a „missziós kereszten” rögzítünk
 - Minden szentmisében elénekeljük az 1938-as magyarországi NEK himnuszát és a Missa XI. „Orbis factor” gregorián misét
3. Fenntartjuk az egész napos szentségimádást templomunkban, mely feltételezi a folyamatos nyitvatartást a koronavírus járvány nehézségei ellenére. Ezzel biztosítjuk az imádkozó közösségek számára a lehetőséget
 4. A szentmiséken (minden szentmisén vasár- és hétköznapon egyaránt) a szentáldozás után elénekeljük az 1938-as Eucharisztikus Kongresszus himnuszát, valamint elimádkozzuk a 2020-as Kongresszus imáját
 5. Elkészítjük a Világkongresszus zászlóját, mely méltó helyre kerül a templomban
 6. A Mária Rádióban végigvisszük azt a sorozatot, mely földolgozza az 1938-as Kongresszus anyagát a „Vándorlásunk társa lett” c. tanulmánykötet szerzőivel

II. A nemzeti összetartozás ápolása

1. A testvéregyházközséggel (Rahó) való kapcsolat felelevenítése és ápolása
2. A kárpátaljai egyetemista diák támogatása (egy éves költségeinek fedezése)
3. Az elcsatolt területek közösségeivel való kapcsolatok lehetőségeinek feltárása
4. A trianoni zászlóra kötözött szalagokon megfogalmazott, s a határon túli területekről érkezett kérésekhez való csatlakozás
5. A szentek egyességének átélése. Kárpát-medence-szerte szentek sora alapozza meg a magyar nemzet összetartozását. Nemcsak az anyaországban, hanem körülötte karéjban, mindenütt jelen vannak vértanú szentjeink, akik a közelmúlt kommunista üldöztetése idején szenvedtek vértanúhalált

III. A templom zenei életének fölvirágoztatása

1. A templom saját kórusának rendszeres liturgikus szolgálata, anyagának bővítése
2. Orgonahangverseny sorozatok szervezése
3. Liszt-fesztivál megrendezése

Korzenszky Richárd:

Mire várjunk?

Virrasszatok: éberem várakoztatok. Legyetek készen, mert nem tudja senki, melyik órában jön a vőlegény. Virrasztani – a sötét éjszakában. Lámpással, világító lámpással a kézben. Tartalék olajjal, hogy ne aludjék ki a fény...(Mt 25,1-13)

Mire várjunk mi, európaiak, európai keresztények? Világméretű válságot tapasztalhatunk, nincs emberképünk, nem tudjuk, mi végre vagyunk a világon. Mi az értelme ennek az egész megnevezhetetlen furcsaságnak, ami körülöttünk zajlik?

Ahelyett, hogy éberem várakoznánk a teljességgel való találkozásra, egyre inkább kiszolgáltatottnak érezzük magunkat, és a sötétségben félünk. Nem is félünk, sokkal inkább szorongunk. A szorongás megbénít, ellehetetlenít, nem tudunk tervezni, nem tudunk előre tekinteni. Nincs jövőnk. Úgy érezzük, nincs értelme semminek.

Kinek higgyünk? Telekiabálják a világot mindenféle önjelölt próféták. Mintha az apokalipszis borzalmi jelennének meg a szemünk előtt. Végidőket élünk? Mi fog elpusztítani minket? Belepusztulunk talán abba, hogy fölöslegessé válunk, mert kiszabadult a szellem a palackból, és amiről olyan sokat írnak, vitatkoznak, az ún. „mesterséges intelligencia” fölöslegessé teszi az embert.

Csak idő kérdése, hogy átvegye helyettünk az irányítást nemcsak az autónk, mezőgazdaságunk, de az egész világ fölött... És azt sem tudjuk természetesen, hogy hol és kik fognak robbantani, és hogy ki kinek vágja át a torkát. Félünk.

Vagy elpusztít bennünket egy nukleáris háború? Egyre kevesebbet hallunk már erről. De ettől a szorongásunk nem lett kisebb. Mennyien vannak, akik félve-rettegve várják, hogy mikor mutatják ki bennük is a koronavírust, aminek a következménye majd a szövődményes tüdőgyulladás, leépülés, lélegeztető gép, amiről aztán majd halottként kapcsolják le az embert...

Vagy sokan úgy gondolják, hogy az egész nem is igaz, csak kitalálták, mert világméretű hálózatok gazdasági érdekei ezt kívánják. De azért mégis csak meghalnak az emberek, és egyre többen kerülnek kórházba. Ez azonban tény, nem kitalálás.

De vannak, akik már az influenza-oltástól is rettegnek: az is csak arra jó, mondják, hogy hamarabb pusztuljanak az idősek, még mielőtt a koronavírus megfertőzhetné őket. Ostobaság.

Nem szeretnék rémtörténeteket mondani. Csupán megállapítom, és ezzel alighanem nem vagyok egyedül, hogy egyre jobban terjed az emberek között a szorongás. Legalább annyira, mint a vírus. Lebénulunk. Tehetetlennek érezzük magunkat. Elárasztanak minket a hírek és az álhírek. S ami legalább ennyire bénító: mindenki mindent jobban tud, mint a szakemberek és a felelősök. És ahelyett, hogy összefognánk, egyre hangosabb durvaságokkal van tele a világ. Nem ritkán gyűlölettel. Megfélemlítéssel.

Ha valóban keresztények vagyunk, legyen bátorságunk megbízni a másik emberben! Merjük elfogadni, hogy vannak szakértők, és vannak, akik felelősen gondolkodnak és cselekednek az emberek érdekében.

Ne felejtsük el, hogy Jézus újra és újra megszólít bennünket: Ne féljete! Ne féljünk a sötétségtől, hanem merjünk világosságot gyújtani.

Ne féljünk attól, hogy várni kell. Legyen bátorsá-

gunk ahhoz, hogy éljünk. Legyen bátorságunk ahhoz, hogy bízzunk az Istenben, aki a Názáreti Jézusban megmutatta, hogy ura a hullámmzó tengernek, ura a szélnek – és ura életnek és halálnak.

Ebben a nagyon is összekuszálódott világban most alighanem még nagyobb kihívás a keresztények számára, hogy világítson világosságunk az emberek előtt. Úgy, hogy lássák az emberek cselekedeteinket, és dicsőíteni tudják a mennyei Atyát.

Ez a válsághelyzet, amit megtapasztalunk mindnyájan, figyelmeztetés kell, hogy legyen mindannyiunk számára. Nem mi vagyunk urai az életnek. S életünknek korlátai vannak.

Ahol a kincs, ott a szív is. Tudunk-e egymásba kapaszkodni? Vagy úgy gondoljuk, hogy az emberpróbáló küzdelemben hatalmi érdekeket érvényesíthetünk, egymást lejárthatjuk, ellehetetleníthetjük? Most érezzük át igazán, hogy milyen fontos volna, ha mindenki igaz szót szólna. Az igazság tesz szabaddá titeket, mondja az Úr.

A világító lámpások, mécsek, gyertyák olyan könnyen kialusznak. Törödni kell velük. Ne legyünk balgák. Gondoljunk a jövőre. Ne ragadjunk bele az itt és most-ba, hanem itt és most merjünk előre tekinteni, azzal a hittel és bizalommal, hogy a másokért hozott áldozatnak ereje és értelme van.

Ne féljünk a sötétségben. A húsvéti gyertya lángját meg kell őrizni. Világítani kell, s józanul várakozni. Rajtunk múlik, hogyan alakítjuk a közvetlen környezetünket. Rajtunk múlik, hogy erősítjük-e egymást, vagy hagyjuk, hogy járványként terjedjen a szorongás. Ne féljete!

Olcsó és felületes dolog volna azzal vigasztalni egymást, hogy tűrjete, szenvedjete, s majd jutalmatok lesz az égben. Jézus jelenlétet kíván tőlünk, kitartást, hűséget, nem pedig azt, hogy magunkra zárjuk az ajtót, vagy éppenséggel kimeneküljünk a világból. Hitet kíván tőlünk. Hitet, hogy higgyünk őbenne, és az Atyában, aki őt küldte, hogy nekünk életünk legyen. Békességet hagyott ránk, az ő békéjét. Nem úgy, ahogy a világ próbál békét adni.

Jézus nem ígért senkinek sem könnyű életet. De ígért értelmes és kiteljesedő életet. Ma különösen is hangsúlyt kap, hogy aki meg akarja találni önző módon a saját életét, az elveszíti azt, de aki kész a szolgálatra, az áldozatra, a rászorulókkal való szolidaritásra, az megtalálja azt.

„Imádkozni fogok Istenhez, hogy kegyesen őrizzen meg és védjen meg minket. Magam pedig fertőtlenítek, segítek frissen tartani a levegőt, gyógyszerrel beadni és azt magam is beszedelem. Elkerülöm a helyeket és az embereket, amikor nem szükséges a jelenlétem, nehogy engem megfertőzzön, majd másokat is megfertőzzön a hanyagságom, ami esetleg halálukhoz vezet.

Ha Isten el akar vinni, tudja, hol talál meg. Addig is azt teszem, amit elvár tőlem, és nem leszek felelős a saját halálomért vagy mások haláláért. De ha a szomszédomnak szüksége van rám, nem kerülöm, hanem bátran megyek hozzá.”

(Luther Márton írja Johann Hessnek, amikor 1527-ben Wittenbergben kitört a pestisjárvány)

Karácsonyi áldozat

A teremtés célja

Karácsony ünnepének hangulatához a kialakult szokások következtében talán legjobban az „idill” szót kapcsolhatjuk, „stille nacht-os” érzületet, egy kis nyugalom keresését az ünnepek előtti rohanás után, közelebbi- távolabbi családtagokkal, rokonokkal való találkozást, melytől az összetartozás és szeretet megnyilvánulásait reméljük. Ez a várakozás gyakran nem teljesül az ünnep – már-már tragikus mértékű – kommercializálódása miatt, lelki értelemben pedig azért, mert a Megváltó születésének örömhíréből éppen a megváltás marad ki. Pedig, a Megváltó születése már mindent magában foglal, ami Isten és ember közös történetében majd húsvétkor beteljesül, amit az „áldozat” szó fejez ki, és amit a karácsonyhoz egyáltalán nem kapcsolunk, pedig a legteljesebb mértékben tartozik hozzá, csak éppen nem abban az értelemben, ahogy az áldozat szó jelentése a hétköznapi használatban elterjedt. Pedig ha csak a szótó értelmét tekintjük, az „áld” szó a jó-, a javak-, a szeretet- és végső soron az isteni élet közlését jelenti.

Az áldozat célja, módja és értelme a vallástörténet hosszú folyamatában bontakozott ki és jutott el felülmúlhatatlan húsvéti beteljesedéséhez, amelyet azonban már karácsonykor szó szerinti értelemben szemlélhetünk, hiszen az Ige megtestesült, szemmel láthatóvá vált.

Hogyan alakult ki ez a vallástörténetben? Ennek áttekintése azért fontos, mert az áldozat szó a mai napig olyan hordalékokat cipel, amelyek terhétől pedig éppen a zsidó-keresztény kinyilatkoztatás szabadított meg.

Nem alaptalan az az állítás, hogy az ősi természeti vallásokban, és az összes nagy, nem teista, (vagyis nem egyistenhívő) világvallásban is jelen van a várt beteljesedés, a remény, ami azonban valamilyen kozmoszon belüli célra irányul, ezért kozmikus beállítottságúnak nevezhető. E vallásokban adás és elfogadás körfolyamata domunál, melyben az istenek – „akik”, „amelyek” (?) a kozmoszon belül léteznek – fenntartják a világot, az embereknek pedig ezért, ellenszolgáltatás képpen, kultikus adományokkal – áldozatokkal – kell fenntartaniuk és „táplálniuk” őket. Az emberek egyáltalán, azért vannak („teremtve”?), hogy az isteneket fenntartsák, és ezáltal a mindenség körfolyamatának lényeges részeivé váljanak.

Ezeket a tényszerű megállapításokat nem lehet leegyszerűsítve értelmezni, és azt állítani, hogy nincs közük a kereszténységhez – éppen azért, mert akkor magának a keresztény istenimádásnak az egyetemes jelentőségét szűkítenénk le. A felsorolt szemléleti formák a Szentírás teremtéstörténetében is felismerhetők, de ugyanakkor át is alakulnak. Ugyanis a megváltásra irányuló hit nem választható el a Teremtő megvallásától, a teremtéstől, tehát a kereszténységben kezdet és vég

van, vagyis a remény és a kultusz történelmi beállítottságú (tehát, a végtelen körfolyamat átalakul egyenes vonallá) ugyanakkor, és éppen ezért a teremtés miatt a kozmoszt, a reáliák világát, a mi világban való létezésünket gyökeresen érinti.

Hasonlóképpen bármilyen idegenül hangzik és együgyűnek tűnik is a keresztény fül számára a természeti és nem teista vallások szemlélete, az említett „istenfenntartó” emberi létezés, az mégis a lét egy nagyon mély értelmezésén alapul, mégpedig azon, hogy az ember az Istenért van „itt”, és így – áldozatával – a nagy egészet szolgálja. (Ez felfogható úgy is, hogy valójában ezért az embernek hatalma van az istenek felett, mert a hozzájuk való viszonyában mégiscsak kezében tartja a valóság kulcsát, de legalábbis, kölcsönös kiszolgáltatottságban vannak egymással: mindkettő függ a másiktól. Ez a világnézet praktikává silányulva korunkban is megjelenik mint mágia, illetve annak „továbbfejlesztett” változata – amelyből Isten már teljesen ki van zárva, és csak a „felvilágosult” „szabad” ember létezik, aki erkölcsi normát és jogot ad önmagának – a torz liberalizmus.)

Hogyan alakul tovább a bontakozó kinyilatkoztatás, amelyet a Szentírásban követhetünk?

A teremtéstörténetet követő kultuszra vonatkozó törvény szerint – amely időrendben, történelmileg megelőzi a teremtéstörténet keletkezését – az ószövetségi nép hét nap alatt építette fel az első templomot, ami nyilvánvaló párhuzama a hétnapos teremtéstörténetnek, és a teremtés befejezésére utal: Isten „lakóhelyet” vesz a világban, föld és ég egyesülnek, a teremtés, a történelem, és a kultusz kölcsönös viszonyban állnak egymással, utóbbi Isten imádásának és az áldozatnak kitüntetett helye. Az áldozat azonban magán viseli az ősi vallások áldozatainak jegyeit.

A bibliai teremtéstörténet – amely pedig a kultuszra vonatkozó törvények után keletkezett – szombatnapon, a nyugalom napján fejeződik be, kifejezve azt, hogy az Istennek nincs szüksége az ember adományaira, a kultuszra. A szombat a Sabbat *’szabad nap’*, a Szabadság előképe, amikor minden alárendeltségi viszony megnyugszik, és más minőséget kap. (Ebből azonban korántsem következik az, hogy az Isten és ember közötti viszony „feloldódik”, és a továbbiakban az imádás mint az Isten és ember közötti kommunikáció „nyelve” megszűnik, mert felváltja a történelem céljaként kitűzött közös emberi nyelv, a felszabadított társadalom.) A Sabbat, a nyugalom napja a szövetség jele, annak a szövetségnek, melyet Isten az emberrel akar kötni, vagyis, a teremtés célja az Isten és ember közötti szeretettörténet. A lényeg: csak ha az ember Istennel szövetségben van, akkor válik szabaddá, lehetségessé az összes ember egyenlősége, és jelenik meg méltósága.

A szövetség tehát kapcsolat: Isten „ajánlata”, hogy odaadja magát az embernek, és egyben az ember erre adott válasza az imádásban egy olyan Istennek, aki szereti őt. Ugyanis Isten és ember közös nyelve az imádás, jelentése: Ő szeret, és Őt szeretni. *Íme, a karácsony előképe!*. Isten a karácsonyban – Jézusban – teremti a világot!

Az imádásban tényleg adásról, elfogadásról és áldozatról van szó, de hogyan? Mi köze van ennek a kozmikus, világfenntartó körfolyamat adás-vevéséhez, ahhoz az áldozathoz, ami pusztítással jár? Ez döntő kérdés. Ezzel elértünk az imádáshoz kapcsolódó sarkalatos kérdéshez, az áldozat fogalmának tisztázásához.

Az összes vallásban a kultusz magját az áldozat képezi. A szentmise, az Eucharisztia is áldozat. Az általános képzet szerint az áldozatnak a mai napig valamiképpen köze van a pusztításhoz. Valaminek, sőt szélsőséges esetben valakinek kivonása az ember hatásköre alól, és átruházása Istenre. A fent leírt ősi természeti és nem teista vallások felfogásában ez „logikusnak” is nevezhető, amennyiben elismerik Istennek az összes dologra vonatkozó fennhatóságát. Hogyan tisztult meg ez az áldozati kultusz az ember Istenhez való viszonyában?

Az ősi természeti és a nem teista vallásoknak az ember általi „istenfenntartó”, és ezáltal ember-fenntartó adás/áldozat-elfogadás körkörös kultuszát a tisztulás folyamatában, majd az Ószövetségben és az Újszövetségben – nem a Szentlélek közreműködése nélkül – felváltotta a teremtés céljának szemlélete, a rossz-, a végesség kérdése, a vágy a szabadság- és szeretet világára, vagyis, az istenivé válásra. De, az áldozat ószövetségi pusztító jellege, a jeruzsálemi templom lerombolásáig a gyakorlatban megmaradt, noha a próféták már előre jelezték annak megszűnését.

Mint tudjuk, a görög filozófia jelentős hatást gyakorolt a különbö-

ző, nem keresztény vallásokra, az ószövetségi- és újszövetségi írókra, és írásokra is. Többek között, de különösen jól szemléltethető ez Plótinosz, az antik filozófus által kidolgozott modellen, melyben a bölcselő a kezdetet bukásként, az isteni létből való kizuhanásként jelöli meg, melynek a végtelenbe való visszavétel útján kell meggyógyulnia. A hazatérés, a megváltás pedig abban áll, hogy a zuhanás legmélyebb pontján „felfognak” (hogy ez mit jelent, az homályban marad), és a nyíl ettől kezdve felfelé mutat. A folyamat végén a véges „bűne”, a nem isteni állapot feloldódik, és Isten lesz minden mindenben. Ebből az elgondolásból származik a kereszténység legnagyobb kísértésévé vált gnosztikus „vallás”, amely rendkívül virulens, a mai napig széles körben megjelenik, például az ezoterikus tanokban. A lényege, hogy az üdvösségre jutás azok számára lehetséges, akik olyan magas szintű szellemi belátásra képesek, hogy ezt a filozófiai elgondolást, mint „létfolyamatot” megértik. (Ők azon filozófiai iskolák „professzorai”, amelyek szerint a lét és megismerés egybeesnek – ami egyébként igaz. Csak ott tévednek, hogy a Jóisten nemcsak a filozófusokat és a professzorokat akarja üdvözíteni.)

Mindenesetre az áldozat pusztító jellege itt eltűnik.

A leírt kiindulás-visszatérés sémát a gnosztikus értelmezés veszélye ellenére a keresztény teológia elfogadja, csakhogy a kiindulást nem a végtelenből való kizuhanásként, a létezés meghasonlásoként – bűnként – hanem a Teremtő szabad döntéseként értelmezzük, aki azt akarja, hogy a teremtmény mint valami jó álljon vele szemben, akitől „áldozatként” a szabadság és a szeretet választát várja, kéri vissza. A kezdet valójában a véget célozza, méghozzá teljesen kitalálhatatlan módon, mert ez csak Krisztus által válik felfoghatóvá, mely szerint a létezés nem tűnik el az istenivé válásban, nem „visszavétel”, hanem a szeretet dialógusa a szabadságban, melyben a másik – az ember és a kozmosz – nem feloldódik a végtelenben, hanem éppen önmaga átadásával válik teljesen önmagává.

Istennek nem telhet öröme a pusztításban. Milyen isten lenne, mi közünk lenne hozzá? Az Istenhez való tartozásnak semmi köze a pusztításhoz, a nemlétezéshez, éppen ellenkezőleg: a teremtés célja a karácsony, az ember Istennel való egyesülése – ahogy ezt már az egyházatyák is megfogalmazták. Ez maga Az Áldás, és egyben Az Áldozat.

Az igazi áldozat tehát, amely a teremtetést tényleg megisteníti, és ami egyben a nekünk, értünk adott teremtetés, a mindenség átruházása Istenre – amely húsvétkor teljesedett be – már a betlehemi istállóban megvalósult, mert megszületett Jézus. Maga Isten egyesült velünk történelmileg – és így a kereszt perspektívájában – lehetővé téve, hogy a magunk végességében mégis kilépjünk a szakadás, a látszólagos autonómia, az önmagunkért és önmagunkban való létezés állapotából a végtelen boldogság felé.

BL

Várjuk lelkünk vendégét

Jézus nélkül a karácsonyt ünnepelni árulás, értelmetlen hiábavalóság! A karácsony Jézusnak, az Isten fiának születése, ünnepe. Azt üzeni, hogy vendégünk szeretne lenni: lelkünk vendége, családjunk és magyar nemzetünk vendége.

Sajnos, azonban tudjuk jól: tömegek másként élik meg az ünnepet. Igazi ünneplés helyett a külsőségekbe merülnek, és számukra ezzel ki is merül az ünnep. Fenyőfát ugyan vásárolnak, de az marad csupán fa, minden jelentés és értelmezés nélkül. Alatta, mellette Jézusnak semmi nyoma nincs. Loholnak, napokat töltenek el vásárlással. Lelkiség sehol. Egyesek betévednek az éjféli misére, de nem Jézus, a közénk jövő Istenfiú ünneplésére, hanem – ahogyan egyikük mondta nekem – ott olyan jól lehet sírni, amikor éneklik a *Csendes éjt*. Aztán következik a nagy evés-ivás, amelyet a hittől megfosztott emberek a karácsony legnagyobb örömének tartanak.

Hogy ne kelljen szegyenkeznünk sem Jézus, sem testvéreink előtt és hogy szeretett, félrevezetett jóakarátú magyar testvéreink megsejthessék a karácsony igazi mélységét, két jótanácsra érdemes odafigyelni:

- A szent napokban aranyozzuk be környezetünk lelki világát! Ne idegeskedjünk. Nyugodtan derűsen végezzük a többletmunkát. Így kialakul bennünk bizonyos lelki elegancia, ünnepélyes finomság, amely még a járvány miatti félelmeket és frusztrációt is háttérbe szorítja, és testvéreink – akikkel Jézus azonosítja magát – bennünk sejtik meg a megváltót.

- Kérve kérem: a családok találjanak egymásra! Férjek, feleségek! Tessenek megölelni egymást! Tessenek kibékülni, és a gyerekek lelki sebeit bekötözni. Ott, azon a szent estén.

Még egy kérés: teremtsünk minél többször csendet, tanuljunk meg odafigyelők lenni. És akkor a Szentírás olvasásakor, a gyönyörű karácsonyi szertartásokon biztos, hogy észrevesszük Jézus jelenlétét és drága mosolyát. Ez biztosítja lelkünk békéjét és igazi örömét.

Ezt kívánom nektek, drága magyar testvéreim!

Kerényi Lajos SchP

Fodor József: Mind tisztábban...

Mind tisztábban itt a lángban
Csengetem fényes vidáman
Lelkemet
Megpróbált tűz szenvedésed,
Most hozod a békességet,
Szeretetet
Vágyak dühök leomolnak,
Hiúságok nem rabolnak
Engemet.
Vinni jobbra tört hevemmel,
Megnyugodva emelem fel
Szememet
Mi van itt, már látva látom,
Megzavaró sok vad álom
Odalett.
Ami van még: fagyjak, égjek
Csak tisztába jutni, lélek,
Teveled

Ünnepi miserend a Belvárosi Nagyboldogasszony Főtemplomban

2020. december 24. (csütörtök)

A templom nyitva 09:00 – 12:00 óra között, majd 23:15 órától kb. 01:00 óráig

08:30 Karácsonyi halászlé megszentelése a Szegedi Halászcárdában (Belgrád rakpart)

A járvány miatt ez az esemény nem nyilvános. Online követhető a Szegedi Halászcárda facebook felületén

23:30 Orgona áhítat (Feltételezve a kijárási tilalom felfüggesztését)

24:00 Éjféli szentmise (Feltételezve a kijárási tilalom felfüggesztését)

2020. december 25. (péntek) - Urunk születése, Karácsony főünnep

A templom nyitva 08:30 – 18:45 óra között

08:30 Szentmise

10:00 Szentmise

18:00 Angol nyelvű szentmise

2020. december 26. (szombat) - Szent István első vértanú ünnepe

A templom nyitva 08:30 – 12:00 óra között

08:30 Szentmise

10:00 Szentmise

2020. december 27. (vasárnap) – Szent család (Jézus, Mária és József) ünnepe

A templom nyitva 08:30 – 18:45 óra között

08:30 Szentmise

10:00 Szentmise és a családok megáldása

18:00 Angol nyelvű szentmise

2020. december 28. (hétfő) - Aprószentek, vértanúk ünnepe

A templom nyitva 09:00 – 18:00 óra között

17:00 Szentmise

2020. december 29. (kedd)

A templom nyitva 09:00 – 18:00 óra között

17:00 Szentmise

2020. december 30. (szerda)

A templom nyitva 09:00 – 18:00 óra között

17:00 Szentmise

2020. december 31. (csütörtök)

A templom nyitva 09:00 – 18:00 óra között

17:00 Év végi hálaadás és beszámoló

2021. január 1. (péntek) - Szűz Mária, Isten anyja főünnep

A templom nyitva 08:30 – 18:45 óra között

08:30 Szentmise

10:00 Szentmise

18:00 Angol nyelvű szentmise

Plébániánk hírei

Templomunk miserendje:

Hétfő-péntek:	17 ó
Szombat	17 ó
Vasárnap:	8.30; 10 ó; 18 ó angol nyelvű szentmise

Folyamatos szentségimádást tartunk 10- és 17 óra között

PLÉBÁNIÁNK RENDSZERES PROGRAMJAI (A korlátozó intézkedések feloldását követően)

Hétfő 18 ó	Felnőtt katekézis
Kedd 18 ó	Elváltak és egyedül maradtak találkozója (havonta első kedden a Szent Mihály templomban és a Szent Kinga teremben)
Kedd 10 ó	Senior csoportok találkozója (a hónap második- és harmadik keddjén)
Szerda 14 ó	Garantált házvezetés a templomban és a tornyokban
Péntek 15 ó	Engesztelő imaóra a hazáért
Gyóntatás	Vasárnap a 10 órai szentmise alatt, illetve személyes megbeszélés szerint
Lelkigondozás	Telefonon történő egyeztetés szerint

A korlátozó intézkedések megszűntét követően jövő évtől, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra egymást követő triduumokkal készülünk, mely azt jelenti, hogy havonta egy alkalommal meghívott főcelebránsok mutatják be a szentmiséket és tartanak elmélkedéseket az Eucharishtiáról. A szentmiséken természetesen gyónási lehetőség is lesz.

PESTI FŐTEMLOM

Spirituális közösségi lap
VI. évf. 44. szám

A Belvárosi
Nagyboldogasszony
Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Csorba Gábor
Dr. Kerényi Lajos
Rochlitz Kinga

Lektorálta:
Faga-Nagy Mária

Szerkesztőség:

Budapest 1056 Március 15.
tér 2.
belvarosiplebania@gmail.com

Megjelenik:
12 oldalon

Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia

1056 Budapest Március 15. tér 2. Tel/fax: 318 3108 E-mail: belvarosiplebania@gmail.com
Irodaszolgálat: hétfő - szerda - péntek 9 -12; 15.30 - 17.30